

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

عنوان درس: طراحی پژوهش کاربردی در یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

کد درس: ۶۵۸۰۰۵

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد (۱ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

نام مسؤؤل درس: دکتر میترا ذوالفقاری

مدرس/ مدرسان: دکتر میترا ذوالفقاری

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: آمار استنباطی پیشرفته

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد- رشته یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: دکترای تخصصی برنامه ریزی آموزش از دور

محل کار: دانشکده پزشکی

تلفن تماس: ۰۹۱۲۲۰۲۴۲۶۵

نشانی پست الکترونیک: zolfaghm@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

تعالی و توسعه‌ی هر سازمان و برنامه و همچنین تولید دانش و فناوری در هر حوزه‌ی علمی و فنی مستلزم کاربرد پژوهش‌های علمی است. این موضوع در عرصه‌ی نوپایی همچون یادگیری الکترونیکی برای تولید دانش و فناوری بومی و یا بومی‌سازی و سازگار ساختن فناوری خارجی با شرایط خاص کشور اهمیتی مضاعف پیدا می‌کند، بدیهی است که کارشناسان و مدیران نظام‌های یادگیری الکترونیکی به کسب دانش و مهارت‌های اساسی در زمینه روش شناسی پژوهش نیاز دارند، بر همین اساس این درس با هدف کلی و سرفصل‌های ذیل تدوین یافته است.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

کسب دانش و مهارت‌های لازم برای کاربرد روش شناسی پژوهشی مبتنی بر اصول علمی و اخلاقی برای طراحی و اجرای پژوهش‌های بنیادی کاربردی به طور کلی و در حوزه آموزش و یادگیری الکترونیکی به طور خاص در علوم پزشکی

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- مبانی روش تحقیق را توضیح دهد.
- انواع طراحی‌های پژوهش را با توجه به هدف پژوهش بیان کند.
- قواعد و قالب‌های نگارش طرح پیشنهادی پژوهش را بدرستی توصیف کند.
- اصول و قواعد اجرای طرح پژوهش را شرح دهد.
- انواع مطالعات زیر را با ذکر هدف و روش اجرا توضیح دهد:
 - پیمایش‌ها و مطالعات طولی، مقطعی و روندی
 - مطالعات موردی
 - پژوهش همبستگی
 - پژوهش EX post Facto
 - پژوهش‌های آزمایشی و شبه آزمایشی
 - پژوهش علمی (اقدام پژوهشی)
- انواع نمونه‌گیری را شرح دهد.
- روش‌های جمع‌آوری داده‌ها را توضیح دهد.
- روایی و پایایی ابزارها و روش‌ها را تعریف کرده و انواع آن را توضیح دهد.
- نحوه توصیف و تحلیل نتایج را شرح دهد.
- یافته‌های بدست آمده از پژوهش را بدرستی تفسیر کند.
- نحوه تهیه گزارش و انتشار نتایج تحقیق را بیان کند.
- موارد اخلاق در پژوهش را شرح دهد.

رویکرد آموزشی!:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

- ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

تقویم درس:

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه و شرح درس و توضیح کلی در ارتباط با مفاهیم مرتبط با درس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۲	ویژگی عنوان مناسب برای تحقیق. نحوه انتخاب موضوع تحقیق	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۳	نحوه نگارش ضرورت تحقیق و نحوه و انواع رفرنس دهی	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۴	نحوه نگارش اهداف و فرضیه و نگارش پیشینه تحقیق	کار عملی کارگاهی	انجام تمرین عملی در کلاس	دکتر ذوالفقاری
۵	انواع روشهای تحقیق کمی - انواع مطالعات توصیفی	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۶	ادامه انواع روشهای تحقیق کمی - انواع مطالعات مداخله ای	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۷	ادامه انواع روشهای تحقیق. ادامه مطالعات مداخله ای	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۸	ادامه انواع روشهای تحقیق.	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	پاسخ به تکلیف در سامانه نوید - انجام آزمون	دکتر ذوالفقاری
۹	متغیرها. انواع و ویژگیها	سخنرانی و پرسش و پاسخ و انجام کار کلاسی	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۰	روایی و پایایی و انواع آن	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۱	انواع روشهای نمونه گیری	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۲	انواع روشهای آماری در تحلیل داده ها	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۳	نحوه گزارش دهی در انواع پژوهشهای کمی	محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و مطالعه صفحات مرتبط در کتاب	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۴	نقد و بررسی پروپوزال نگارش شده بر اساس چک لیست	کار عملی کارگاهی	کار عملی در کلاس درس	دکتر ذوالفقاری
۱۵	اخلاق در پژوهش و مصادیق آن	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	مشارکت فعال در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۶	سناریوهای مختلف در ارتباط با ملاحظات اخلاقی در پژوهش	مطالعه محتوای الکترونیکی بارگزاری شده و شرکت در کلاس وارونه	پاسخ به تکلیف سناریوهای مرتبط در سامانه نوید - شرکت در بحث	دکتر ذوالفقاری
۱۷	جمع بندی و رفع اشکال	مشارکت کلاسی	مشارکت فعال کلاسی	دکتر ذوالفقاری

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱)

از دانشجویان انتظار می‌رود:

۱. زیر بنای علمی خود را جهت فراگیری مطالب مورد تدریس تقویت نمایند. و با توجه به طرح درس، در ارتباط با موضوع تدریس مطالعه داشته باشند.
۲. از امکانات سامانه نوید دانشگاه استفاده نموده و با حضور فعال در سامانه آموزشی با محتوای درسی و استاد تعامل داشته باشند.
۳. با استفاده از مطالب معرفی شده سعی در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و جستجوی منابع در اینترنت نموده و یافته‌های پژوهش‌های جدید را در جهت بهبود کیفیت یادگیری بکارگیرند.
۴. در مباحث ارائه شده در فروم مشارکت فعال نموده و بر اساس یافته‌های مطالعات جدید و معتبر به غنای بحث بیفزایند.
۵. تکالیف تعیین شده را در زمان مقرر تکمیل نموده و از طریق سایت ارسال نمایند.
۶. از منابع علمی جدید و معتبر و یافته‌های حاصل از پژوهش در تهیه تکالیف استفاده نمایند.
۷. مسئولیت فراگیری هرچه بیشتر خود را به عهده گرفته و با راهنمایی از استاد درس برنامه‌های آموزشی خود را پیگیری نمایند.

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲: ارزیابی تکوینی (انجام پروژه کلاسی شامل نگارش طرح تحقیقاتی آزمایشی و پاسخ به تکالیف در سامانه و انجام آزمونک (کوئیز کلاسی) و شرکت در تالار گفتگو و تراکمی (آزمون پایان ترم کتبی)

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

- ✓ ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی
- ✓ ارزیابی تراکمی (پایانی)^۲: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ذکر روش ارزیابی دانشجو: امتحان کتبی پایان ترم و تکالیف و فعالیتهای کلاسی و پروژه
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو:
- امتحان پایان ترم ۴۰٪
- فعالیتهای کلاسی از قبیل انجام تکالیف ۲۰٪ و شرکت در آزمونهای میان ترم و مشارکت در فروم ۱۰٪
- انجام پروژه کلاسی ۳۰٪ می باشد.

منابع:

منابع شامل کتابهای درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می باشد.

الف) کتب:

Cohen, Lasis. Manion Lawrence and Morrison Keith. Research Methods in education. Routledge. last edition.

Flick U, Kardorff EV, and Steinke I; A Companion to Qualitative Research, Translated to English by Bryan Jenner UK: SAGE.pub, (latest edition)

WHO A Practical guide for health researches. EMRO

ب) مقالات:

مقالات به روز بر اساس انواع مختلف روش تحقیق در کلاس مورد نقد و بررسی قرار می گیرد

ج) محتوای الکترونیکی:

فایلهای محتوای الکترونیکی در سامانه نوید

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

مقالات و فایل های بارگذاری شده مرتبط در سامانه

آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چهارگزینه‌ای»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریو نویسی با ساختن فرضیه و آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۱، OSLE^۲ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۲ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۲، لاگ‌بوک^۲، کارپوشه (پورت فولیو)^۲، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۲ و باشد.